

ÚMLUVA O ÚČINCÍCH PRŮMYSLOVÝCH HAVÁRIÍ PŘESAHUJÍCÍCH HRANICE STÁTŮ

STRANY TÉTO ÚMLUVY,

VĚDOMY SI zvláštního významu ochrany lidí a životního prostředí před vlivem průmyslových havárií v zájmu nynějších i budoucích pokolení;

UZNÁVAJÍCE, že je důležité a naléhavé předcházet závažným škodlivým účinkům průmyslových havárií na lidi a životní prostředí a rozvíjet všechna opatření, která podporují racionální, hospodárné a účinné uplatňování opatření týkajících se prevence, připravenosti a odezvy na havárie s tím, aby byl zajištěn ekologicky nezávadný a udržitelný ekonomický rozvoj;

BEROUC E V ÚVAHU, že účinky průmyslových havárií mohou být pocíťovány za hranicemi a že vyžadují spolupráci mezi státy;

POTVRZUJÍCE nutnost rozvíjet aktivní mezinárodní spolupráci mezi dotyčnými státy před havárií, během havárie a po ní, zlepšit vhodné politiky a posílit a koordinovat činnost na všech vhodných úrovních s cílem snadněji předcházet účinkům průmyslových havárií přesahujících hranice států, připravit se na ně a omezit je;

BEROUC E NA VĚDOMÍ závažnost a prospěšnost dvoustranných a vícestranných dohod o prevenci průmyslových havárií, připravenosti a odezvy na ně;

VĚDOMY SI úlohy, kterou v tomto ohledu hraje Evropská hospodářská komise (EHK) Organizace spojených národů, a připomínajíce zejména kodex EHK o chování při havarijním znečištění vnitrozemských vod přesahujících hranice států a Úmluvu o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států;

BEROUC E V ÚVAHU závažná ustanovení Závěrečného aktu Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě (KBSE), výsledný dokument Vídeňské schůzky představitelů účastnických států KBSE a výsledky Sofijské schůzky KBSE o ochraně životního prostředí, jakož i příslušné činnosti a mechanismy Programu Organizace spojených národů pro životní prostředí (UNEP), zejména program APELL, Mezinárodní organizace práce (MOP), zvláště Zásady opatření k odvrácení závažných průmyslových havárií, a dalších příslušných mezinárodních organizací;

BEROUC E V ÚVAHU závažná ustanovení deklarace Konference Organizace spojených národů o životním prostředí, zejména zásadu 21, podle níž mají státy v souladu s Chartou Organizace spojených národů a zásadami mezinárodního práva svrchované právo využívat své vlastní zdroje v souladu se svou politikou v oblasti životního prostředí a povinnost jednat tak, aby činnosti prováděné v působnosti jejich jurisdikce nebo pod jejich kontrolou nezpůsobily škodu na životním prostředí jiných států nebo oblastí za hranicemi působnosti vnitrostátní jurisdikce;

MAJÍCE NA MYSLI zásadu „znečišťovatel platí“ jako obecnou zásadu mezinárodního práva v oblasti životního prostředí;

ZDŮRAŽŇUJÍCE zásady mezinárodního práva a mezinárodních zvyklostí, zejména zásady dobrých sousedských vztahů, vzájemnosti, nediskriminace a dobré vůle,

SE DOHODLY TAKTO:

Článek 1

Definice

Pro účely této úmluvy se rozumí:

- a) „průmyslovou havárií“ událost vzniklá následkem nekontrolovaného vývoje během jakékoli činnosti spojené s nebezpečnými látkami:
 - i) v zařízení například při jejich výrobě, používání, skladování, manipulaci nebo zneškodňování nebo
 - ii) při dopravě, pokud je uvedena v čl. 2 odst. 2 písm. d);
- b) „nebezpečnou činností“ jakákoli činnost, při níž je přítomna nebo může být přítomna jedna nebo více nebezpečných látek v množstvích rovnajících se nebo přesahujících mezní množství uvedená v příloze I této úmluvy a která by mohla mít účinky přesahující hranice států;
- c) „účinky“ jakýkoli přímý nebo nepřímý okamžitý nebo pozdější škodlivý důsledek průmyslové havárie, zejména pro:
 - i) lidi, flóru a faunu;
 - ii) půdu, vodu, ovzduší a krajinu;
 - iii) vzájemné vztahy mezi faktory uvedenými v bodech i) a ii),
 - iv) hmotné statky a kulturní dědictví, včetně historických památek;
- d) „účinky přesahujícími hranice států“ závažné účinky spadající do jurisdikce jedné strany v důsledku průmyslové havárie vzniklé v rámci jurisdikce druhé strany;
- e) „provozovatelem“ jakákoli fyzická nebo právnická osoba, včetně orgánů státní správy, která je odpovědná za činnost, nad níž například vykonává dohled, kterou hodlá provozovat nebo kterou provozuje;
- f) „stranou“ smluvní strana této úmluvy, pokud není v textu uvedeno jinak;
- g) „stranou původu“ strana nebo strany, v jejíž nebo v jejichž jurisdikci vznikne nebo může vzniknout průmyslová havárie;
- h) „dotčenou stranou“ jakákoli strana nebo strany, jíž nebo jichž se dotýkají nebo mohou dotknout účinky průmyslové havárie přesahující hranice států;
- i) „zúčastněnými stranami“ jakákoli strana původu a jakákoli dotčená strana a
- j) „veřejností“ jedna nebo více fyzických nebo právnických osob.

Článek 2

Oblast působnosti

1. Tato úmluva se vztahuje na prevenci průmyslových havárií, které by mohly mít účinky přesahující hranice států, včetně vlivu havárií způsobených přírodními pohromami, a na opatření, která mají být přijata pro připravenost a odezvu na ně, jakož i na mezinárodní spolupráci týkající se vzájemné pomoci, výzkumu a vývoje, výměny informací a výměny technologie v oblasti prevence, připravenosti a odezvy na průmyslové havárie.

2. Tato úmluva se nevztahuje na:

- a) jaderné havárie nebo radiační mimořádné situace;
- b) havárie na vojenských zařízeních;
- c) havárie přehrad kromě účinků průmyslových havárií vyvolaných těmito haváriemi přehrad;
- d) havárie v pozemní dopravě kromě:
 - i) havarijního zásahu v důsledku takových havárií;
 - ii) přepravy v místě nebezpečné činnosti;
- e) náhodné úniky geneticky modifikovaných organismů;
- f) havárie způsobené činností v mořském prostředí, včetně průzkumu nebo těžby na mořském dně;
- g) úniky ropy nebo jiných škodlivých látek do moře.

Článek 3

Obecná ustanovení

1. Strany s ohledem na akce již probíhající na národní a mezinárodní úrovni přijmou vhodná ustanovení a budou spolupracovat v rámci této úmluvy s cílem chránit lidi a životní prostředí před průmyslovými haváriemi, předcházet v mezích možností těmto haváriím, snížit počet a závažnost těchto havárií a omezit jejich účinky. Za tím účelem přijmou opatření týkající se prevence, připravenosti a odezvy na průmyslové havárie, včetně obnovovacích opatření.

2. Strany prostřednictvím výměny informací, konzultací a dalších opatření v oblasti spolupráce stanoví a provádějí bez zbytečného prodlení politiku a strategii vedoucí ke snížení rizika průmyslových havárií a ke zdokonalování opatření týkajících se prevence, připravenosti a odezvy na průmyslové havárie, včetně obnovovacích opatření, a to s ohledem na akce, které již byly podniknuty na národní a mezinárodní úrovni, s cílem zabránit zbytečné duplicitě.

3. Strany zajistí povinnost provozovatele přijmout všechna nezbytná opatření ke spolehlivě zabezpečenému provádění nebezpečné činnosti a k prevenci průmyslových havárií.

4. Strany přijmou k provedení této úmluvy vhodná zákonodárná, nápravná, správní a finanční opatření s cílem prevence průmyslových havárií, připravenosti a odezvy na ně.

5. Ustanoveními této úmluvy nejsou dotčeny povinnosti stran podle mezinárodního práva, týkající se průmyslových havárií a nebezpečných činností.

Článek 4

Stanovení nebezpečnosti, konzultace a stanovisko

1. Vzhledem k přijetí preventivních opatření a k vypracování přípravných opatření přijme strana původu vhodná ustanovení týkající se určení nebezpečných činností spadajících do její jurisdikce a zajistí, aby dotčené strany obdržely oznámení o jakékoli navrhované nebo stávající činnosti tohoto druhu.

2. Zúčastněné strany zahájí na žádost kterékoli z nich diskusi týkající se určení nebezpečných činností, které by mohly mít prokazatelně účinky přesahující hranice států. Jestliže se zúčastněné strany nedohodnou na tom, je-li nějaká činnost nebezpečnou činností tohoto druhu, kterákoli z těchto stran může předložit tuto otázku ke stanovisku vyšetřovací komisi podle přílohy II této úmluvy, ledaže by se zúčastněné strany dohodly na jiné metodě, jak otázku vyřešit.

3. Pokud jde o nebezpečné činnosti, navrhované nebo existující, použijí strany postupy uvedené v příloze III této úmluvy.

4. Pokud je nebezpečná činnost předmětem posuzování vlivů na životní prostředí v souladu s Úmluvou o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států a pokud toto posuzování zahrnuje zejména účinky průmyslových havárií přesahujících hranice států, které jsou výsledkem nebezpečné činnosti, jež je vykonávána v souladu s ustanoveními této úmluvy, splňuje konečné rozhodnutí přijaté pro účely Úmluvy o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států náležité podmínky požadované touto úmluvou.

Článek 5

Dobrovolné rozšíření postupu

Zúčastněné strany by měly z podnětu kterékoli z nich zahájit diskusi o vhodné příležitosti projednat činnost, která není uvedena v příloze I, jako činnost nebezpečnou. Po vzájemné dohodě mohou k vyjasnění této otázky využít konzultací podle vlastního výběru nebo vyšetřovací komise podle přílohy II. Pokud zúčastněné strany souhlasí, vztahuje se úmluva nebo jedna její část na dotyčnou činnost, jako by se jednalo o činnost nebezpečnou.

Článek 6

Prevence

1. Strany přijmou vhodná opatření k prevenci průmyslových havárií, včetně opatření vedoucí provozovatele ke snížení rizika takových havárií. Opatření, která mohou být přijata, zahrnují mimo jiné opatření uvedená v příloze IV této úmluvy, nejsou však na ně omezena.

2. Pro jakoukoli nebezpečnou činnost vyžaduje strana původu, aby provozovatel prokázal, že je zajištěna bezpečnost v průběhu této činnosti poskytnutím informací, jako jsou například základní údaje o procesu, které se neomezují na analýzu a hodnocení podrobně uvedené v příloze V této úmluvy.

Článek 7

Rozhodování o volbě místa

V rámci svého právního systému se strana původu snaží zavést politiky volby místa nových nebezpečných činností a důležité změny existujících nebezpečných činností s cílem omezit, pokud možno co nejvíce, riziko pro obyvatelstvo a životní prostředí všech dotčených stran. V rámci svého právního systému se dotčené strany snaží zavést politiky týkající se významných návrhů úprav v oblastech, které by mohly být zasaženy účinky průmyslové havárie přesahujícími hranice států, vyplývající z nebezpečné činnosti, aby se pokud možno co nejvíce omezila rizika. Při vypracování a zavádění těchto politik by strany měly vzít v úvahu základní informace uvedené v příloze V odst. 1 bodech 1 až 8 a v příloze VI této úmluvy.

Článek 8

Havarijní připravenost

1. Strany přijmou vhodná opatření k organizaci přípravy na havarijní situace a k udržování uspokojivého stavu připravenosti, aby mohly reagovat na průmyslové havárie. Strany dbají na to, aby opatření k připravenosti byla přijata s cílem zmírnit účinky havárií přesahující hranice států. Opatření, která mají být přijata na místě, jsou v působnosti provozovatelů. Opatření, která mohou být přijata, zahrnují mimo jiné opatření uvedená v příloze VII této úmluvy. Zejména zúčastněné strany se vzájemně informují o svých havarijních plánech.

2. Strana původu dbá, pokud jde o nebezpečné činnosti, o vypracování a provádění havarijních plánů na místě, včetně vhodných opatření týkajících se odezvy na havárie a ostatních opatření k prevenci nebo k co největšímu omezení účinků přesahujících hranice států. Strana původu poskytuje ostatním zúčastněným stranám základní informace k vypracování havarijních plánů.

3. Každá strana dbá, pokud jde o nebezpečné činnosti, o vypracování a provádění vnějších havarijních plánů uvádějících opatření, která mají být přijata na jejím území k prevenci nebo k co největšímu omezení účinků přesahujících hranice států. Při vypracování těchto plánů jsou brány v úvahu závěry analýzy a hodnocení, zejména základní informace uvedené v příloze V odst. 2 bodech 1 až 5. Zúčastněné strany se snaží, aby jejich plány byly slučitelné. Bude-li třeba, vyhotoví společně vnější havarijní plány, aby usnadnily přijetí vhodných opatření k odezvě na průmyslové havárie.

4. Havarijní plány by měly být pravidelně přezkoumávány nebo, pokud to okolnosti vyžadují, brát v úvahu zkušenost získanou při řešení skutečných havarijních situací.

Článek 9

Informování a účast veřejnosti

1. Strany dbají na to, aby byly poskytovány vhodné informace veřejnosti v oblastech, které by mohly být zasaženy průmyslovou havárií vyplývající z nebezpečné činnosti. Tyto informace jsou rozšiřovány způsoby, které považují strany za vhodné, obsahují základní informace uvedené v příloze VIII této úmluvy a měly by brát v úvahu základní informace uvedené v příloze V bodech 1 až 4 a 9.

2. V souladu s ustanoveními této úmluvy a pokaždé, kdy je to možné a vhodné, poskytne strana původu veřejnosti v oblastech, které by mohly být zasaženy, možnost zúčastnit se závažných řízení s cílem poznat její názory a obavy ohledně opatření týkajících se prevence a připravenosti a dbá na to, aby možnost nabídnutá veřejnosti dotčené strany byla rovnocenná možnosti, která je poskytnuta její vlastní veřejnosti.

3. Strany v souladu se svým právním systémem a na základě vzájemnosti, pokud si to přejí, umožní fyzickým a právnickým osobám, které strádají nebo by mohly trádat vzhledem k účinkům průmyslové havárie přesahujícím hranice států, která se udála na území jedné strany, přístup za rovnocenných podmínek na závažná správní a soudní řízení, jež mohou zahájit osoby spadající do jejich vlastní jurisdikce, a zejména jim nabídnou možnost podat soudní žalobu a odvolat se proti rozhodnutí poškozujícímu jejich práva a zajistí jim rovnocenné jednání v rámci těchto řízení.

Článek 10

Systémy ohlašování průmyslových havárií

1. Strany počítají se zavedením a využitím slučitelných a účinných systémů ohlašování průmyslových havárií na vhodných úrovních s cílem přijímat a předávat hlášení o průmyslových haváriích obsahující informace nutné k omezování účinků přesahujících hranice států.

2. V případě průmyslové havárie nebo bezprostřední hrozby průmyslové havárie, která má nebo by mohla mít účinky přesahující hranice států, dbá strana původu na to, aby hlášení o havárii bylo neprodleně předáno dotčeným stranám na vhodných úrovních prostřednictvím systémů ohlašování průmyslových havárií. Toto hlášení obsahuje základní informace uvedené v příloze IX této úmluvy.

3. Zúčastněné strany dbají na to, aby v případě průmyslové havárie nebo bezprostřední hrozby průmyslové havárie byly havarijní plány vypracované podle článku 8 uvedeny v činnost co možná nejdříve a v míře, jakou vyžadují okolnosti.

Článek 11

Odezva na průmyslové havárie

1. Strany dbají na to, aby v případě průmyslové havárie nebo bezprostřední hrozby průmyslové havárie byla co možná nejdříve přijata vhodná opatření pomocí nejúčinnějších prostředků, aby se pokud možno co nejvíce zadržely a omezily její účinky.

2. V případě průmyslové havárie nebo bezprostřední hrozby průmyslové havárie, která má nebo by mohla mít účinky přesahující hranice států, dbají zúčastněné strany na to, aby byly účinky odhadnuty, bude-li třeba společně, s ohledem na přijetí vhodných opatření týkajících se odezvy na havárii.

Článek 12

Vzájemná pomoc

1. Pokud některá strana potřebuje pomoc v případě průmyslové havárie, může o ni požádat ostatní strany s uvedením rozsahu a druhu nutné pomoci. Strana, která obdrží žádost o pomoc, přijme rychlé rozhodnutí a okamžitě oznámí straně, která předložila žádost, je-li s to poskytnout nutnou pomoc a uvede rozsah pomoci, již by mohla poskytnout, a podmínky poskytnutí této pomoci.

2. Zúčastněné strany spolupracují, aby usnadnily rychlé poskytnutí pomoci dohodnuté podle odstavce 1 tohoto článku, bude-li třeba, včetně opatření vedoucích co nejvíce k omezení následků a účinků průmyslové havárie, a aby poskytly obecnou pomoc. Pokud se opatření mezi stranami o poskytnutí vzájemné pomoci neřídí dvoustrannými nebo mnohostrannými dohodami, je pomoc poskytnuta podle přílohy X této úmluvy, ledaže by se strany dohodly jinak.

Článek 13

Odpovědnost

Strany podporují vhodné mezinárodní iniciativy k vypracování pravidel, kritérií a postupů týkajících se odpovědnosti.

Článek 14

Výzkum a vývoj

Bude-li třeba, zahájí strany práce na výzkumu a vývoji metod a technologií, které mají být použity k prevenci, připravenosti a odezvě na průmyslové havárie, a spolupracují při provádění takových prací. Za tím účelem strany podporují vědeckou a technickou spolupráci a aktivně jí napomáhají, včetně výzkumu méně nebezpečných postupů s ohledem na omezení rizik havárie a na prevenci a omezení následků průmyslových havárií.

Článek 15

Výměna informací

Strany si na mnohostranné nebo dvoustranné úrovni vyměňují informace, které mohou skutečně získat, včetně základních informací uvedených v příloze XI této úmluvy.

Článek 16

Výměna technologie

1. Strany v souladu se svými vnitrostátními předpisy a praxí usnadní výměnu technologie pro prevenci účinků průmyslových havárií, připravenost a odezvu na ně, zejména se přitom zaměří na podporu:

- a) výměny dostupných technologií podle různých finančních podmínek;
- b) přímých průmyslových kontaktů a spolupráce;
- c) výměny informací a zkušeností a

d) poskytování technické pomoci.

2. Při podporování činností upřesněných v odst. 1 písm. a) až d) této úmluvy vytváří strany příznivé podmínky usnadňováním přímých kontaktů a spolupráce mezi příslušnými organizacemi a osobami v soukromém i veřejném sektoru, které jsou schopny poskytovat technologii, konstrukční návrhy nebo projekty a inženýrské služby, zařízení nebo finanční prostředky.

Článek 17

Příslušné úřední orgány a kontaktní místa

1. Každá strana určí nebo zřídí jeden nebo několik příslušných úředních orgánů pro účely této úmluvy.

2. Aniž jsou dotčeny jiné dohody uzavřené na dvoustranné nebo mnohostranné úrovni, každá strana určí nebo zřídí jedno kontaktní místo pro ohlašování průmyslových havárií, jak uvádí článek 10, a jedno kontaktní místo pro vzájemnou pomoc uvedenou v článku 12. Bylo by výhodnější, kdyby určené kontaktní místo bylo stejné pro oba případy.

3. Každá strana uvědomí, pokud jde o ni, do tří měsíců od vstupu této úmluvy v platnost ostatní strany prostřednictvím sekretariátu uvedeného v článku 20 o tom, který úřední orgán (které úřední orgány) určila, aby vykonával (vykonávaly) funkci kontaktního místa (kontaktních míst) a příslušného úředního orgánu (příslušných úředních orgánů).

4. Každá strana do jednoho měsíce od rozhodnutí uvědomí ostatní strany o jakékoli změně jmenování, které (která) učinila podle odstavce 3 tohoto článku.

5. Každá strana se snaží, aby její kontaktní místo a systémy ohlašování průmyslových havárií uvedené v článku 10 byly stále v provozu.

6. Každá strana se snaží, aby její kontaktní místo a úřední orgány pověřené posílat a přijímat žádosti o pomoc a přijímat nabídky pomoci v souladu s článkem 12 byly stále v provozu.

Článek 18

Konference stran

1. Představitelé stran tvoří konferenci stran této úmluvy a konají pravidelné schůze. První schůze konference stran je svolána nejpozději do jednoho roku od vstupu této úmluvy v platnost. Dále se konference stran konají alespoň jednou za rok nebo na písemnou žádost kterékoli strany za podmínky, že tuto žádost podpoří alespoň jedna třetina stran během šesti měsíců následujících po jejím sdělení sekretariátem výše uvedeným stranám.

2. Konference stran:

a) sleduje uplatňování této úmluvy;

b) plní poradní funkce týkající se posílení možností stran při prevenci účinků průmyslových havárií přesahujících hranice států, připravenosti a odezvy na ně a

usnadňuje poskytování technické pomoci a konzultací na žádost stran, které postihly průmyslové havárie;

- c) podle potřeby vytváří pracovní skupiny a další vhodné mechanismy pro zkoumání otázek spojených s uplatňováním a rozvíjením této úmluvy a za tím účelem vyhotovuje studie a další náležité dokumenty a předkládá konferenci stran doporučení k posouzení;
- d) plní další funkce, které se mohou ukázat jako nezbytné, v souladu s ustanoveními této úmluvy;
- e) na své první schůzi posoudí jednací řád svých schůzí a přijme jej konsensem.

3. Při výkonu svých funkcí spolupracuje konference stran, pokládá-li to za účelné, také s ostatními příslušnými mezinárodními organizacemi.

4. Na své první schůzi vypracuje konference stran svůj plán práce a bude přitom přihlížet zejména k základním informacím uvedeným v příloze XII této úmluvy. Kromě toho konference stran rozhodne o metodách práce a zejména se vysloví k možnosti obrátit se na národní střediska a spolupracovat s příslušnými mezinárodními organizacemi, vytvořit systém usnadňující uplatňování této úmluvy, zejména pro účely vzájemné spolupráce v případě průmyslové havárie, a rozvíjet činnost prováděnou v této oblasti v rámci příslušných mezinárodních organizací. V rámci svého plánu práce posoudí konference stran existující národní, regionální a mezinárodní střediska, jakož i ostatní orgány a programy pověřené koordinací informací a úsilí týkajících se prevence průmyslových havárií a opatření přijatých k připravenosti a odezvě na ně s cílem určit další mezinárodní instituce a střediska, která mohou být nezbytná k úspěšnému plnění úkolů uvedených v příloze XII.

5. Na své první schůzi začne konference stran zkoumat postupy pro vytvoření příznivějších podmínek k výměně technologie pro prevenci průmyslových havárií, připravenost a odezvu na ně.

6. Konference stran přijme směrnice a kritéria, aby se usnadnilo určování nebezpečných činností podle této úmluvy.

Článek 19

Hlasovací právo

1. S výjimkou ustanovení odstavce 2 tohoto článku mají strany této úmluvy každá jeden hlas.

2. Organizace regionální hospodářské integrace definované v článku 27 mají v oblastech spadajících do jejich působnosti pro výkon svého hlasovacího práva počet hlasů rovný počtu hlasů jejich členských států, které jsou stranami této úmluvy. Tyto organizace neuplatňují své hlasovací právo, pokud jejich členské státy své právo uplatňují, a naopak.

Článek 20

Sekretariát

Výkonný tajemník Evropské hospodářské komise plní následující funkce sekretariátu:

- a) svolává a připravuje schůze stran;
- b) předává stranám zprávy a ostatní informace získané v souladu s ustanoveními této úmluvy;
- c) plní další funkce, které mu mohou strany určit.

Článek 21

Urovnávání sporů

1. Vznikne-li mezi dvěma nebo více stranami spor ohledně výkladu nebo uplatňování této úmluvy, hledají tyto strany řešení cestou jednání nebo jakýmkoli jiným způsobem urovnávání sporů, který považují za přijatelný.
2. Při podpisu, ratifikaci, přijetí, schválení této úmluvy nebo při přistoupení k ní, nebo kdykoli poté, může strana písemně depozitáři oznámit že, pokud jde o spory, které nebyly urovnány podle odstavce 1 tohoto článku, přijímá jeden nebo oba z následujících prostředků urovnávání sporů jako závazný ve vztahu ke kterékoli straně, která přijala stejný závazek:
 - a) předložení sporu Mezinárodnímu soudnímu dvoru;
 - b) rozhodčí řízení v souladu s postupem uvedeným v příloze XIII.
3. Jestliže strany sporu přijaly oba způsoby urovnávání sporů uvedené v odstavci 2 tohoto článku, může být spor předložen pouze Mezinárodnímu soudnímu dvoru, ledaže by se strany sporu dohodly jinak.

Článek 22

Omezení při poskytování informací

1. Ustanovení této úmluvy se nedotýkají práv ani povinností stran chránit v souladu s platným vnitrostátním právem a správními předpisy nebo přijatou právní praxí a použitelnými mezinárodními předpisy informace týkající se osobních údajů, průmyslového a obchodního tajemství, včetně duševního vlastnictví, nebo národní bezpečnosti.
2. Pokud se strana přece jen rozhodne poskytnout takto chráněné informace jiné straně, zachová strana, která obdrží tyto chráněné informace, jejich důvěrnost a podmínky jejich sdělování a použije výše uvedené informace jen za účelem, pro který byly poskytnuty.

Článek 23

Uplatňování úmluvy

Strany pravidelně podávají zprávu o uplatňování této úmluvy.

Článek 24

Dvoustranné a mnohostranné dohody

1. Strany mohou za účelem splnění povinností, které jim připadají na základě této úmluvy, pokračovat v uplatňování dvoustranných nebo mnohostranných dohod nebo ostatních platných dohod, nebo uzavřít nové.
2. Ustanovení této úmluvy se nedotýkají práva stran přijmout na základě dvoustranné nebo mnohostranné dohody, bude-li třeba, přísnější opatření, než jsou opatření vyžadovaná touto úmluvou.

Článek 25

Status příloh

Přílohy této úmluvy tvoří její nedílnou součást.

Článek 26

Změny úmluvy

1. Kterákoli strana může navrhnout změny této úmluvy.
2. Znění jakékoli navrhované změny této úmluvy je předloženo písemně výkonnému tajemníkovi Evropské hospodářské komise, který je předá všem stranám. Konference stran posoudí navrhované změny na své příští výroční schůzi za podmínky, že výkonný tajemník Evropské hospodářské komise předá návrhy stranám devadesát dnů předem.
3. Pokud jde o změny této úmluvy, s výjimkou změn přílohy I, pro něž je postup uveden v odstavci 4 tohoto článku:
 - a) přijímají se změny konsensem stran přítomných na schůzi a jsou předloženy depozitářem všem stranám k ratifikaci, přijetí nebo schválení;
 - b) ratifikační, přijímací nebo schvalovací listiny změn jsou uloženy u depozitáře. Změny přijaté v souladu s tímto článkem vstoupí v platnost pro strany, které je přijaly, devadesátým dnem následujícím po dni převzetí depozitářem šestnácté ratifikační, přijímací nebo schvalovací listiny;
 - c) později vstoupí změny v platnost pro jakoukoli jinou stranu devadesátým dnem následujícím po touto stranou provedeném uložení její ratifikační, přijímací nebo schvalovací listiny změn.
4. Pokud jde o změny přílohy I:
 - a) strany se snaží dosáhnout dohody konsensem. Pokud je všechno úsilí v tomto směru marné a pokud nedojde k žádné dohodě, jsou změny přijaty s konečnou platností většinou devíti desetin stran přítomných na schůzi a hlasujících. Jsou-li změny přijaty konsensem stran, jsou sděleny stranám s doporučením ke schválení;
 - b) po uplynutí dvanácti měsíců od jejich sdělení výkonným tajemníkem Evropské hospodářské komise vstoupí změny přílohy I v platnost pro strany této úmluvy, které

nepodaly oznámení podle ustanovení písmene c) tohoto odstavce za podmínky, že nejméně šestnáct stran nepodá toto oznámení;

- c) jakákoli strana, která nemůže schválit změnu přílohy I této úmluvy, to oznámí písemně výkonnému tajemníkovi Evropské hospodářské komise do dvanácti měsíců od oznámení o přijetí. Výkonný tajemník uvědomí neprodleně strany o převzetí takového oznámení. Strana může své předchozí oznámení kdykoli nahradit listinou o přijetí změny a změna přílohy I tak vstoupí v platnost pro tuto stranu;
- d) pro účely tohoto odstavce se „přítomnými a hlasujícími stranami“ rozumějí strany, které jsou přítomny a hlasovaly buď pro, nebo proti.

Článek 27

Podpis

Tato úmluva je otevřena k podpisu v Helsinkách od 17. do 18. března 1992 včetně, poté v sídle Organizace spojených národů v New Yorku do 18. září 1992 členskými státy Evropské hospodářské komise, jakož i státy, které mají poradní status při Evropské hospodářské komisi na základě odstavce 8 usnesení Hospodářské a sociální rady 36 (IV) ze dne 28. března 1947, a organizacím regionální hospodářské integrace tvořené svrchovanými členskými státy Evropské hospodářské komise, na něž členské státy těchto organizací přenesly pravomoc v záležitostech upravovaných touto úmluvou, včetně pravomoci uzavírat smlouvy o těchto oblastech.

Článek 28

Depozitář

Funkci depozitáře této úmluvy vykonává generální tajemník Organizace spojených národů.

Článek 29

Ratifikace, přijetí, schválení a přistoupení

1. Tato úmluva podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení signatářskými státy a organizacemi regionální hospodářské integrace uvedenými v článku 27.
2. Tato úmluva je otevřena pro přistoupení států a organizací uvedených v článku 27.
3. Jakákoli organizace uvedená v článku 27, která se stane stranou této úmluvy, aniž by její členské státy byly stranou úmluvy, je vázána všemi povinnostmi stanovenými touto úmluvou. Pokud jeden nebo více členských států takové organizace je stranou této úmluvy, dohodnou se tato organizace a její členské státy na svých příslušných odpovědnostech při plnění povinností vyplývajících z této úmluvy. V takovém případě nejsou organizace a členské státy oprávněny souběžně využívat svých práv v rámci úmluvy.
4. Ve svých ratifikačních, přijímacích, schvalovacích nebo přístupových listinách uvedou organizace regionální hospodářské integrace uvedené v článku 27 rozsah své pravomoci,

pokud jde o záležitosti, o nichž jedná tato úmluva. Dále tyto organizace uvědomí depozitáře o jakékoli významné změně rozsahu své pravomoci.

Článek 30

Vstup v platnost

1 Tato úmluva vstupuje v platnost devadesátým dnem po dni uložení šestnácté ratifikační, přijímací, schvalovací nebo přístupové listiny.

2 Pro účely odstavce 1 tohoto článku se listina uložená organizací uvedenou v článku 27 nepřipojuje k listinám, které jsou uloženy členskými státy této organizace.

3 Pro každý stát nebo organizaci uvedené v článku 27, které ratifikují, přijímají nebo schvalují tuto úmluvu nebo k ní přistoupí po uložení šestnácté ratifikační, přijímací, schvalovací nebo přístupové listiny, vstupuje tato úmluva v platnost devadesátým dnem po dni uložení ratifikační, přijímací, schvalovací nebo přístupové listiny tímto státem nebo touto organizací.

Článek 31

Odstoupení

1. Kdykoli po uplynutí tří let ode dne, kdy tato úmluva vstoupila v platnost pro některou stranu, může tato strana na základě písemného oznámení depozitáři od úmluvy odstoupit. Toto odstoupení nabývá účinku devadesátým dnem po dni jeho převzetí depozitářem.

2. Toto odstoupení nebrání uplatňování článku 4 na činnost, která je předmětem oznámení podle čl. 4 odst. 1, nebo žádosti o diskusi podle čl. 4 odst. 2.

Článek 32

Platná znění

Prvopis této úmluvy, jejíž znění v jazyce anglickém, francouzském a ruském mají stejnou platnost, je uložen u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

NA DŮKAZ ČEHOŽ připojili níže podepsaní řádně zplnomocnění zástupci k této úmluvě své podpisy.

V Helsinkách dne sedmnáctého března tisíc devět set devadesát dva.

PŘÍLOHA I

NEBEZPEČNÉ LÁTKY PRO ÚČELY VYMEZENÍ NEBEZPEČNÝCH ČINNOSTÍ

Níže uvedená množství se vztahují ke každé činnosti nebo ke skupině činností. Pokud je v části I uvedeno rozmezí množství, mezní množství jsou maximální množství uvedená v každém rozmezí. Po pěti letech od vstupu této úmluvy v platnost se stanou mezními množstvími nejnížší hodnoty uvedené v každém rozmezí, pokud nebude stanoveno jinak.

Pokud látka nebo přípravek jmenovitě uvedený v části II patří do některé kategorie v části I, budou užita mezní množství uvedená v části II.

Při určení nebezpečných činností vezmou strany v úvahu možnost zvýšení nebezpečí, kterou lze předvídat, a množství nebezpečných látek a blízkost jejich umístění bez ohledu na odpovědnost jednoho či více provozovatelů.

ČÁST I

Kategorie látek a přípravků, které nejsou jmenovitě uvedeny v části II

Kategorie	Mezní množství (tuny)
1. Hořlavé plyny ^{1a} včetně zkapalněného topného plynu	200
2. Vysoce hořlavé kapaliny ^{1b}	50 000
3. Vysoce toxické ^{1c}	20
4. Toxické ^{1d}	500 – 200
5. Oxidující ^{1e}	500 - 200
6. Výbušné ^{1f}	200 – 50
7. Hořlavé kapaliny ^{1g} (s nimiž se zachází za zvláštních podmínek tlaku a teploty)	200
8. Nebezpečné pro životní prostředí ^{1h}	200

ČÁST II

Jmenovitě uvedené látky

Látka	Mezní množství (tuny))
1. Amoniak	500
2. a) Nitrát amonný ²	2 500
b) Nitrát amonný ve formě hnojiva ³	10 000
3. Akrylonitril	200
4. Chlor	25
5. Ethylenoxid	50
6. Kyanovodík	20
7. Fluorovodík	50
8. Sirovodík	50
9. Oxid siřičitý	250
10. Oxid sírový	75
11. Alkylly olova	50
12. Fosgen	0,75
13. Methylisokyanat	0,15

Poznámky

¹ **Indikativní kritéria.**

Pokud nejsou k dispozici jiná vhodná kritéria, mohou strany použít při klasifikaci látek nebo přípravků pro účely části I této přílohy následující kritéria.

a) *Hořlavé plyny:*

látky, které v plynném stavu za normálního tlaku a ve směsi se vzduchem se stávají hořlavými a jejichž bod varu za normálního tlaku je 20° C nebo nižší;

b) *Vysoce hořlavé kapaliny:*

látky, jejichž bod vzplanutí je nižší než 21° C, a bod varu za normálního tlaku je vyšší než 20° C;

c) *Vysoce toxické:*

látky s vlastnostmi odpovídajícími údajům v tabulce 1 nebo tabulce 2 uvedené níže, které vzhledem ke svým fyzikálním a chemickým vlastnostem mohou vyvolat nebezpečí průmyslové havárie.

Tabulka 1

LD ₅₀ (orálně) ¹ mg/kg tělesné hmotnosti LD ₅₀ ≤ 25	LD ₅₀ (kůží) ² mg/kg tělesné hmotnosti LD ₅₀ ≤ 50	LC ₅₀ ³ mg/l (inhalačně) LC ₅₀ ≤ 0,5
¹ LD ₅₀ orálně u potkanů. ² LD ₅₀ kůží u potkanů nebo králíků. ³ LC ₅₀ inhalačně (čtyři hodiny) u potkanů.		

Tabulka 2

Rozlišovací dávka mg/kg tělesné hmotnosti	< 5
kde akutní orální toxicita pro živočichy byla stanovena metodou jednorázového podání.	

d) *Toxické:*

látky s vlastnostmi odpovídajícími údajům v tabulkách 3 nebo 4 uvedených níže, které mají fyzikální a chemické vlastnosti, jež mohou vyvolat nebezpečí průmyslové havárie.

Tabulka 3

LD ₅₀ (orálně) ¹ mg/kg tělesné hmotnosti 25 < LD ₅₀ ≤ 200	LD ₅₀ (kůží) ² mg/kg tělesné hmotnosti 50 < LD ₅₀ ≤ 400	LC ₅₀ ³ mg/l (inhalačně) 0,5 < LC ₅₀ ≤ 2
¹ LD ₅₀ orálně u potkanů. ² LD ₅₀ kůží u potkanů nebo králíků. ³ LC ₅₀ inhalačně (čtyři hodiny) u potkanů.		

Tabulka 4

Rozlišovací dávka mg/kg tělesné hmotnosti	= 5
kde akutní orální toxicita pro živočichy byla stanovena metodou jednorázového podání.	

e) *Oxidující:*

látky způsobující vysoce exotermickou reakci ve styku s jinými látkami, zejména s hořlavými látkami.

f) *Výbušné:*

látky, které mohou explodovat pod vlivem ohně nebo které jsou citlivější k nárazu nebo tření než dinitrobenzen.

g) *Hořlavé kapaliny:*

látky, jejichž bod vzplanutí je nižší než 55° C a které zůstávají kapalné pod tlakem, takže za určitých podmínek zpracování, jako je vysoký tlak nebo vysoká teplota, mohou způsobit nebezpečí průmyslové havárie.

h) *Nebezpečné pro životní prostředí:*

látky vykazující hodnoty akutní toxicity pro vodní životní prostředí podle tabulky 5.

Tabulka 5

LC ₅₀ ¹ mg/l LC ₅₀ ≤ 10	EC ₅₀ ² mg/l EC ₅₀ ≤ 10	IC ₅₀ ³ mg/l IC ₅₀ ≤ 10l
¹ LC50 u ryb (96 hodin). ² EC50 u dafnií (48 hodin). ³ IC50 u řas (72 hodiny).		
když látka není snadno degradovatelná nebo log Pow > 3,0 (jestliže experimentálně stanovený BCF < 100).		

i) LD = smrtelná dávka.

j) LC = smrtelná koncentrace.

k) EC = účinná koncentrace.

l) IC = inhibující koncentrace.

m) Pow = rozdělovací koeficient oktanol/voda.

n) BCF = biokoncentrační faktor.

² Platí pro nitrát amonný a směsi nitrátu amonného, kde obsah dusíku odvozený z nitrátu amonného > 28 váhových procent a pro vodné roztoky nitrátu amonného, kde koncentrace nitrátu amonného > 90 váhových procent.

³ Platí pro jednosložková hnojiva obsahující nitrát amonný a pro kombinovaná hnojiva, kde obsah dusíku odvozený z nitrátu amonného je > 28 váhových procent (kombinované hnojivo obsahuje nitrát amonný spolu s fosforečnanem a/nebo s uhličitanem draselným).

⁴ Směsi a přípravky obsahující tyto látky budou posuzovány tímž způsobem jako čisté látky, pokud již nevykazují rovnocenné vlastnosti a nevyvolávají účinky přesahující hranice států.

PŘÍLOHA II

ŘÍZENÍ PŘED VYŠETŘOVACÍ KOMISÍ PODLE ČLÁNKŮ 4 A 5

1. Navrhující strana nebo strany oznámí sekretariátu, že předkládá (předkládají) dotaz (dotazy) vyšetřovací komisi zřízené podle ustanovení této přílohy. V oznámení se vysvětlí předmět šetření. Sekretariát ihned informuje všechny strany úmluvy o této žádosti.
2. Vyšetřovací komise se skládá ze tří členů. Jak navrhující strana, tak druhá strana řízení jmenují každá vědeckého nebo technického odborníka a dva takto jmenovaní odborníci určí po vzájemné dohodě třetího odborníka, který bude předsedou vyšetřovací komise. Tento odborník nesmí být státním příslušníkem ani jedné ze stran řízení, nesmí mít své obvyklé místo pobytu na území jedné z těchto stran, nesmí být jimi zaměstnán, ani nesmí mít žádný jiný vztah k věci.
3. Jestliže není předseda vyšetřovací komise určen do dvou měsíců po jmenování druhého odborníka, určí na žádost kterékoli strany řízení předsedu vyšetřovací komise v průběhu dalších dvou měsíců výkonný tajemník Evropské hospodářské komise.
4. Jestliže některá ze stran řízení nejmenuje odborníka do jednoho měsíce po obdržení oznámení od sekretariátu, může o tom druhá strana uvědomit výkonného tajemníka Evropské hospodářské komise, který určí předsedu vyšetřovací komise v průběhu dalších dvou měsíců. Po svém určení požádá předseda vyšetřovací komise stranu, která ještě nejmenovala odborníka, aby tak učinila do jednoho měsíce. Neučiní-li tak v této lhůtě, oznámí to předseda vyšetřovací komise výkonnému tajemníkovi Evropské hospodářské komise, který provede toto jmenování v další lhůtě dvou měsíců.
5. Vyšetřovací komise přijme svůj jednací řád.
6. Vyšetřovací komise může přijmout všechna vhodná opatření pro plnění svých funkcí.
7. Strany řízení usnadňují práci vyšetřovací komise a s využitím všech dostupných prostředků, zejména:
 - a) poskytují vyšetřovací komisi všechny příslušné dokumenty, vybavení a informace;
 - b) umožňují vyšetřovací komisi, pokud je to nezbytné, předvolání svědků nebo odborníků a získání jejich výpovědí.
8. Strany a odborníci chrání důvěrnost jakékoli informace, kterou jako důvěrnou získaly během práce vyšetřovací komise.
9. Jestliže se některá ze stran řízení nedostaví před vyšetřovací komisi nebo jestliže se nevyjádří k věci, může druhá strana požádat vyšetřovací komisi, aby pokračovala v řízení a dokončila svoji práci. Nepřítomnost jedné ze stran před komisí nebo opomenutí strany vyjádřit se k věci není překážkou pro pokračování ani dokončení práce vyšetřovací komise.
10. Pokud vyšetřovací komise nerozhodne z důvodů daných konkrétními okolnostmi věci jinak, ponesou náklady vyšetřovací komise, včetně odměn jejích členů, strany řízení

rovným dílem. Vyšetřovací komise vede účetní záznamy o všech svých nákladech a předloží o nich stranám řízení závěrečné vyúčtování.

11. Kterákoli strana, která má o předmět řízení věcný zájem a která by mohla být dotčena stanoviskem vyšetřovací komise, se může se souhlasem vyšetřovací komise řízení zúčastnit.
12. Rozhodnutí vyšetřovací komise o procedurálních otázkách se přijímají většinou hlasů jejích členů. Konečný posudek vyšetřovací komise odráží názor většiny jejích členů a je případně doplněn odůvodněním odlišných názorů.
13. Vyšetřovací komise vydá svůj konečný posudek do dvou měsíců ode dne, kdy byla zřízena, pokud neusoudí, že je nutné prodloužit tuto lhůtu o dobu, která by neměla přesáhnout dva měsíce.
14. Konečný posudek vyšetřovací komise je založen na uznávaných vědeckých zásadách. Vyšetřovací komise předá konečný posudek stranám řízení a sekretariátu.

PŘÍLOHA III

POSTUPY PODLE ČLÁNKU 4

1. Strana původu může požadovat konzultace s jinou stranou v souladu s odstavci 2 až 5 této přílohy, aby zjistila, zda tato strana je dotčenou stranou.
2. Pokud je navrhovaná nebo existující činnost nebezpečná, oznámí to strana původu na všech vhodných úrovních s cílem zahájit účinné a vhodné konzultace každé straně, která by mohla být podle ní dotčena, co možná nejdříve a nejpozději do chvíle, co bude informovat svou vlastní veřejnost o dotyčné činnosti. V případě existujících nebezpečných činností bude toto oznámení podáno nejpozději do dvou let po vstupu této úmluvy v platnost pro stranu původu.
3. Toto oznámení obsahuje zejména:
 - a) informace o nebezpečné činnosti, včetně jakékoli dostupné informace nebo zprávy, například informace poskytnuté podle článku 6, o účincích přesahujících hranice států, které by tato činnost mohla mít v případě průmyslové havárie;
 - b) uvedení přiměřené lhůty pro sdělení odpovědi podle odstavce 4 této přílohy s ohledem na podstatu činnosti.

Toto oznámení může obsahovat informace uvedené v odstavci 6 této přílohy.

4. Strany, které obdržely oznámení, odpoví straně původu ve lhůtě určené v oznámení, a potvrdí příjem oznámení a uvedou, zda zamýšlejí zahájit konzultace.
5. Jestliže strana, které bylo předáno oznámení, oznámí, že nezamýšlí zahájit konzultace nebo neodpoví ve lhůtě určené v oznámení, ustanovení uvedená v následujících odstavcích se nepoužijí. V takovém případě není dotčeno právo strany původu rozhodnout, zda-li má provést hodnocení a analýzu na základě svého vnitrostátního práva a praxe.

6. Pokud některá strana, které předala oznámení, oznámí své přání zahájit konzultace, poskytne strana původu této straně, jestliže tak ještě neučinila:
 - a) patřičné informace o průběhu analýzy s časovým plánem pro předávání připomínek;
 - b) patřičné informace o nebezpečné činnosti a jejích účincích přesahujících hranice států, které by mohla mít v případě průmyslové havárie;
 - c) možnost účasti na hodnocení informací nebo jakékoli zprávy ukazující možné účinky přesahující hranice států.
7. Dotčená strana poskytne straně původu na její žádost informace, které lze skutečně získat, pokud jde o oblast spadající do její jurisdikce, která by mohla být zasažena, jestliže jsou tyto informace nezbytné pro zahájení hodnocení, analýzy a pro opatření, která mají být přijata. Informace jsou poskytnuty okamžitě, jak je to vhodné, prostřednictvím společného orgánu, pokud existuje.
8. Strana původu poskytne dotčené straně přímo, bude-li třeba, nebo prostřednictvím společného orgánu, pokud existuje, dokumentaci týkající se analýzy a hodnocení, která je uvedena v odstavcích 1 a 2 přílohy V.
9. Zúčastněné strany uvědomí veřejnost v oblastech, které by mohly být skutečně dotčeny nebezpečnou činností, a přijmou opatření, aby byla veřejnosti a úředním orgánům dotýčných oblastí rozdána dokumentace týkající se analýzy a hodnocení. Strany jim nabídnou možnost vyslovit připomínky nebo námitky k nebezpečné činnosti a snaží se, aby jejich názory byly předány příslušnému úřednímu orgánu strany původu buď přímo, nebo, bude-li třeba, prostřednictvím strany původu v přiměřené lhůtě.
10. Jakmile je dokumentace týkající se analýzy a hodnocení připravena, zahájí strana původu bez zbytečného odkladu konzultace s dotčenou stranou, zejména o účincích nebezpečné činnosti přesahujících hranice států v případě průmyslové havárie a o vlastních opatřeních ke snížení těchto účinků nebo k jejich zneškodňování. Konzultace se mohou týkat:
 - a) možných náhradních řešení, včetně nulové varianty, a opatření, která by mohla být přijata ke zmírnění účinků přesahujících hranice států na náklady strany původu;
 - b) jiných forem zamýšlené vzájemné pomoci při omezení jakýchkoli účinků přesahujících hranice států;
 - c) jakékoli jiné závažné otázky.

Zúčastněné strany se dohodnou na začátku konzultací na přiměřené lhůtě, po kterou bude trvat doba konzultací. Konzultace mohou být vedeny prostřednictvím vhodného společného orgánu, pokud existuje.
11. Zúčastněné strany dbají na to, aby byly řádně brány v úvahu analýza a hodnocení, jakož i přijaté připomínky podle odstavce 9 této přílohy a závěrů konzultací uvedených v odstavci 10 této přílohy.

12. Strana původu oznámí dotčeným stranám jakékoli rozhodnutí přijaté o činnosti, jakož i důvody a úvahy, na nichž je založeno.
13. Jestliže se dodatečné závažné informace, týkající se účinků nebezpečné činnosti přesahujících hranice států, které nebyly dostupné ve chvíli, kdy tato činnost byla předmětem konzultací, stanou dostupné pro zúčastněnou stranu, uvědomí o nich tato strana jinou zúčastněnou (nebo jiné zúčastněné strany). Pokud o to jedna ze zúčastněných stran požádá, konají se další konzultace.

PŘÍLOHA IV

PREVENTIVNÍ OPATŘENÍ PODLE ČLÁNKU 6

Následující opatření mohou být použita podle vnitrostátního práva nebo praxe stranami, příslušnými úředními orgány nebo provozovateli nebo v rámci společného úsilí:

1. Stanovení obecných nebo zvláštních cílů bezpečnosti.
2. Přijetí právních předpisů nebo směrnic týkajících se bezpečnostních opatření a bezpečnostních norem.
3. Určení nebezpečných činností, které vyžadují použití zvláštních preventivních opatření, včetně případně systému licencí a povolení.
4. Hodnocení analýz týkajících se rizik nebo bezpečnostních studií nebezpečných činností a plán činnosti pro použití nezbytných opatření.
5. Poskytnutí nezbytných informací příslušným úředním orgánům k hodnocení rizik.
6. Použití nejvhodnější technologie za účelem prevence průmyslových havárií a ochrany lidí a životního prostředí.
7. Organizace vhodného výcviku a školení pro všechny osoby, které se účastní nebezpečných činností na místě za obvyklých i neobvyklých podmínek, za účelem prevence průmyslových havárií.
8. Vytvoření vnitřních řídicích struktur a postupů, které umožní účinně používat a dodržovat bezpečnostní předpisy.
9. Monitorování a prověřování nebezpečných činností a provádění inspekcí.

PŘÍLOHA V

ANALÝZA A HODNOCENÍ

1. Rozsah a podrobnost analýzy a hodnocení nebezpečné činnosti by se měly lišit v závislosti na jejich předmětu.
2. Následující tabulka uvádí základní informace, které je třeba vzít v úvahu při analýze a hodnocení pro účely uvedené v jednotlivých člancích a vyjmenované dále:

Předmět analýzy	Základní informace, které je třeba vzít v úvahu
Připravenost na havarijní situace podle článku 8	1) Množství a vlastnosti nebezpečných látek na místě. 2) Stručné popisné scénáře typických příkladů průmyslových havárií, které mohou vzniknout při nebezpečné činnosti, včetně uvedení pravděpodobnosti každé z nich. 3) Pro každý scénář: a) Přibližné množství úniku; b) Rozsah a závažnost důsledků vyplývajících jak pro obyvatele, tak pro životní prostředí za příznivých a nepříznivých podmínek, včetně rozsahu rizikových oblastí; c) Doba, během níž by se mohla z počáteční události vyvinout průmyslová havárie; d) Jakákoli akce, která by mohla být podniknuta s cílem omezit pokud možno co nejvíce pravděpodobnost zhoršení. 4) Počet a rozložení obyvatelstva v sousedství, včetně jakéhokoli velkého soustředění osob, které by se mohly nacházet v rizikové oblasti. 5) Věk, mobilita a vnímavost obyvatelstva.
Rozhodování o volbě místa podle článku 7	Kromě základních informací uvedených výše v pododstavcích 1 až 5 : 6) Závažnost škody způsobené osobám a životnímu prostředí podle povahy a okolností úniku.

Informování veřejnosti podle článku 9	7) Vzdálenost místa nebezpečné činnosti, v níž mohou být skutečně pozorovány škodlivé účinky na osobách a životním prostředí v případě průmyslové havárie. 8) Stejná informace nejen s ohledem na současnou situaci, ale i na plánované úpravy nebo úpravy, které lze skutečně předvídat. Kromě základních informací uvedených výše v pododstavcích 1 až 4 : 9) Osoby, které mohou být zasaženy v případě průmyslové havárie.
Preventivní opatření podle článku 6	Kromě základních informací uvedených výše v pododstavcích 4 až 9, budou nutné podrobnější verze popisů a hodnocení uvedených v pododstavcích 1 až 3 s ohledem na přijetí preventivních opatření. Mimo tyto popisy a hodnocení bude třeba vzít v úvahu následující informace:
	10) Množství nebezpečných látek, s nimiž se manipuluje, a podmínky manipulace.
	11) Seznam scénářů pro různé druhy průmyslových havárií se závažnými účinky, s příklady všech možných nehod podle závažnosti a účinků, které mohou mít činnosti provozované v sousedství.
	12) Pro každý scénář popis jevů, které by mohly být původem průmyslové havárie a sledem událostí, jež by mohly způsobit zhoršení této havárie.
	13) Hodnocení, alespoň v obecné rovině, stupně pravděpodobnosti každé z těchto událostí s ohledem na opatření uvedená v pododstavci 14.
	14) Popis preventivních opatření týkajících se zařízení i postupů vedoucích pokud možno co nejvíce ke snížení

	pravděpodobnosti každé události.
	15) Hodnocení účinků, které by mohly mít odchylky od běžných provozních podmínek, s popisem opatření, která mají být v důsledku toho přijata, aby se bezpečně zastavila nebezpečná činnost nebo jakákoli její fáze v případě havarijní situace, a potřeby školení pracovníků, aby mohly být rychle odhaleny odchylky, které by mohly mít závažné následky, a přijata vhodná opatření.
	16) Hodnocení uvádějící, do jaké míry by mohly změny, opravy a údržba týkající se nebezpečné činnosti ohrozit kontrolní opatření a opatření, která mají být v důsledku toho přijata, aby byla tato kontrola dodržována.

PŘÍLOHA VI

ROZHODOVÁNÍ O VOLBĚ MÍSTA PODLE ČLÁNKU 7

Následující ustanovení uvádějí základní informace, které by měly být vzaty v úvahu podle článku 7:

- 1) výsledky analýzy a hodnocení rizik, včetně hodnocení podle přílohy V fyzikálních charakteristik oblasti, kde je plánována nebezpečná činnost;
- 2) výsledky konzultací a účast veřejnosti;
- 3) analýza zvýšení nebo snížení rizika způsobeného jakýmkoli novým faktorem na území dotčené strany v souvislosti s existující nebezpečnou činností na území strany původu;
- 4) hodnocení environmentálních rizik, včetně jakýchkoli účinků přesahujících hranice států;
- 5) hodnocení nových nebezpečných činností, které by mohly být zdrojem rizika;
- 6) možnost umístit nové nebezpečné činnosti a změnit významně existující nebezpečné činnosti dostatečně daleko od existujících osídlení, aby jejich bezpečnost nebyla ohrožena, a zřídit bezpečnostní oblast kolem místa nebezpečných činností; uvnitř této bezpečnostní oblasti by měly být pečlivě zkoumány nové faktory, které by mohly ovlivnit zvýšení počtu obyvatelstva vystaveného riziku nebo jiným způsobem zvýšit závažnost rizika.

PŘÍLOHA VII

PŘIPRAVENOST NA HAVARIJNÍ SITUACE PODLE ČLÁNKU 8

1. Všechny havarijní plány jak vnitřní, tak vnější by měly být koordinovány tak, aby obsahovaly úplný soubor opatření umožňujících účinnou odezvu na průmyslové havárie.
2. Havarijní plány by měly obsahovat nezbytná opatření k lokalizaci havarijních situací a k prevenci nebo k co možná největšímu omezení jejich účinků přesahujících hranice států. Měly by také předvídat opatření k varování obyvatelstva a, bude-li třeba, opatření k organizaci jeho evakuace a další akce k jeho ochraně a záchraně, jakož i zdravotnické služby.
3. Havarijní plány by měly obsahovat, z podnětu pracovníků pracujících na místě, osob, kterým hrozí riziko zasažení mimo toto místo, a záchranných skupin, upřesnění postupu, jenž má být dodržen z hlediska technického plánu i pokud jde o organizaci, aby se mohlo čelit průmyslové havárii, která by mohla mít účinky přesahující hranice států, a předejít a omezit, co možná nejvíce její škodlivé účinky na obyvatelstvo a životní prostředí jak na místě, tak mimo ně.
4. Vnitřní havarijní plány použitelné na místě by mohly například:
 - a) určit organizační pravomoci a odpovědnosti na místě v případě havarijní situace;
 - b) popsat postup, který má být dodržen v případě průmyslové havárie nebo bezprostřední hrozby takové havárie, aby se zvládla situace nebo událost, nebo uvést, kde je možné tento popis nalézt;
 - c) popsat dostupné zařízení a zdroje;
 - d) uvést opatření, která mají být přijata v případě průmyslové havárie k rychlému varování orgánu veřejné moci pověřeného první pomocí mimo místo, včetně druhu informací, které mají být sděleny během počátečního varování, a opatření, která mají být přijata k poskytnutí podrobnějších informací, pokud budou dostupné;
 - e) uvést opatření o školení pracovníků týkající se úkolů, které budou povolání plnit.
5. Vnější havarijní plány použitelné mimo místo by mohly například:
 - a) určit organizační pravomoci a odpovědnosti v případě mimořádné situace, zejména podmínky, jak je začlenit do vnitřních havarijních plánů;
 - b) určit metody a postupy, které by měli dodržovat záchranní a lékařští pracovníci;
 - c) určit metody, které mají být použity k rychlému určení zasažené oblasti;

- d) uvést opatření, která mají být přijata, aby byla průmyslová havárie ihned oznámena dotčeným stranám nebo stranám, které by mohly být dotčeny, a aby bylo později toto spojení udržováno;
 - e) určit zdroje nezbytné k provádění plánu a koordinačních opatření;
 - f) uvést opatření o informování veřejnosti včetně opatření, bude-li třeba, k doplnění a opětovnému šíření základních informací, které jsou veřejnosti sděleny podle článku 9;
 - g) uvést opatření týkající se oblasti školení a cvičení.
6. Havarijní plány by mohly určit opatření, která mají být přijata k bezpečnému zpracování, sběru, úklidu, skladování, odstranění a zneškodnění nebezpečných látek a kontaminovaných materiálů a k obnově.

PŘÍLOHA VIII

INFORMOVÁNÍ VEŘEJNOSTI PODLE ČLÁNKU 9

1. Název společnosti, adresa místa nebezpečné činnosti, uvedení funkce osoby poskytující informaci.
2. Jednoduché vysvětlení nebezpečné činnosti, včetně rizik.
3. Obecné názvy nebo druhové názvy nebo obecná klasifikace nebezpečnosti látek a přípravků, které jsou používány při nebezpečné činnosti, a určení jejich hlavních nebezpečných vlastností.
4. Obecné informace vyplývající z hodnocení vlivů na životní prostředí, jsou-li dostupné a závažné.
5. Obecné informace o podstatě průmyslové havárie, ke které by mohlo dojít při nebezpečné činnosti, včetně účinků, které by mohla mít na obyvatelstvo a na životní prostředí.
6. Přiměřené informace o způsobu, jakým bude zasažené obyvatelstvo varováno a informováno v případě průmyslové havárie.
7. Přiměřené informace o opatřeních, které by mělo zasažené obyvatelstvo přijmout, a o chování, které by si mělo osvojit v případě průmyslové havárie.
8. Přiměřené informace o opatřeních, která byla přijata s ohledem na nebezpečnou činnost, včetně spojení s pohotovostními službami, s cílem čelit průmyslovým haváriím, omezit jejich závažnost a zmírnit jejich účinky.
9. Obecné informace o vnějším havarijním plánu vypracovaném pohotovostními službami, aby se zabránilo jakémukoli účinku průmyslové havárie, včetně účinků přesahujících hranice států.

10. Obecné informace o zvláštních požadavcích a podmínkách, kterým musí vyhovět nebezpečná činnost podle příslušných vnitrostátních právních a/nebo správních předpisů, včetně systému licencí nebo povolení.
11. Údaje umožňující veřejnosti dozvědět se, kam se má obrátit, aby získala podrobnější informace.

PŘÍLOHA IX

SYSTÉMY OHLAŠOVÁNÍ PRŮMYSLOVÝCH HAVÁRIÍ PODLE ČLÁNKU 10

1. Systémy ohlašování průmyslových havárií umožňují co možná nejrychlejší přenos údajů a předpovědi podle předem stanovených kódů, využívají se přitom slučitelné systémy pro přenos a zpracování údajů pro vyhlášení poplachu a zásahu v případě havarijní situace a pro přijetí opatření s cílem co možná nejvíce omezit a lokalizovat následky účinků přesahujících hranice států a brát v úvahu různé potřeby na různých úrovních.
2. Ohlášení průmyslové havárie zahrnuje zejména následující základní informace:
 - a) druh a rozsah průmyslové havárie, přítomné nebezpečné látky (jsou-li známy) a závažnost účinků, které může případně mít;
 - b) hodinu a přesné místo havárie;
 - c) jakékoli další dostupné informace, které jsou nutné k účinné odezvě na průmyslovou havárii.
3. Ohlášení průmyslové havárie musí být doplňováno v přiměřených intervalech, nebo kdykoli je to potřeba, o další závažné informace o vývoji situace týkající se účinků přesahujících hranice států.
4. Jsou prováděny pravidelné zkoušky a revize, aby se prověřila účinnost systémů ohlašování průmyslových havárií, a dotyční pracovníci jsou pravidelně školeni. Je-li třeba, tak se tyto zkoušky, revize a školení provádějí společně.

PŘÍLOHA X

VZÁJEMNÁ POMOC PODLE ČLÁNKU 12

1. Za veškeré řízení, kontrolu, koordinaci a dohled nad pomocí je odpovědná strana, která žádá o pomoc. Pracovníci účastníci se pomoci jednájí v souladu s příslušnými právními předpisy strany žádající o pomoc. Příslušné úřední orgány žádající strany spolupracují s úředním orgánem určeným stranou poskytující pomoc podle článku 17, aby převzal přímý dohled nad pracovníky a zařízením poskytovanými touto stranou.
2. Žádající strana poskytne podle svých možností místní vybavení a služby k vhodnému a účinnému řízení pomoci a zajistí ochranu pracovníků, materiálu a zařízení dopraveného na její území za tímto účelem stranou, která poskytuje pomoc, anebo jejím jménem.

3. Pokud se zúčastněné strany nedohodnou jinak, je pomoc poskytnuta na náklady strany žádající o pomoc. Strana poskytující pomoc se může kdykoli zcela nebo částečně vzdát nároku na úhradu svých nákladů.
4. Strana žádající o pomoc vynaloží veškeré své úsilí, aby poskytla straně poskytující pomoc a osobám jednajícím jejím jménem výsady, imunity nebo služby, které potřebují pro výkon svých funkcí v rámci pomoci. Na straně žádající o pomoc nebude požadováno, aby uplatňovala tato opatření na své vlastní státní příslušníky a osoby s trvalým bydlištěm nebo jim poskytovala výše uvedené výhody a imunity.
5. Strany se snaží, na žádost strany žádající o pomoc nebo strany poskytující pomoc, aby usnadnily přechod přes své území - na území a z území strany žádající o pomoc - pracovníků zařízení a majetku používaných v rámci pomoci, kteří jsou předmětem oznámení podaného v dobré a náležité formě.
6. Strana žádající o pomoc se snaží, aby pracovníci, kteří jsou předmětem oznámení podaného v dobré a náležité formě stejně jako zařízení a majetek používaný v rámci pomoci, měli snadný vstup a pobyt na jejím území a výstup z jejího území.
7. Pokud jde o činy přímo vyplývající z poskytnuté pomoci, strana žádající o pomoc, v případě úmrtí osob nebo tělesné újmy, ztráty majetku nebo hmotných škod nebo škod na životním prostředí způsobených na jejím území během poskytování požadované pomoci, zproští obvinění a odškodní stranu poskytující pomoc nebo osoby jednající jejím jménem a poskytne jim odškodnění v případě úmrtí těchto osob nebo škod, které utrpěly, v případě ztráty zařízení nebo jiného majetku nebo škod na zařízení nebo na jiném majetku používaném v rámci pomoci. Strana žádající o pomoc musí odpovědět na žádosti o odškodnění předložené třetími stranami proti straně poskytující pomoc nebo osobám jednajícím jejím jménem.
8. Zúčastněné strany úzce spolupracují, aby usnadnily vyřešení soudních řízení o žádostech o odškodnění, které by mohly být vyvolány činnostmi v rámci pomoci.
9. Kterákoli strana může požádat o pomoc ohledně lékařské péče nebo dočasného umístění osob postižených havárií na území jiné strany.
10. Dotčená strana nebo strana žádající o pomoc může kdykoli poté, co zahájila konzultace, požádat prostřednictvím oznámení o zastavení pomoci přijaté nebo poskytnuté podle této úmluvy. Jakmile je taková žádost učiněna, zúčastněné strany se poradí za účelem přijetí opatření k vhodnému ukončení pomoci.

PŘÍLOHA XI

VÝMĚNA INFORMACÍ PODLE ČLÁNKU 15

Vyměňované informace obsahují zejména následující základní údaje, které mohou být také příležitostí k mnohostranné a dvoustranné spolupráci:

- a) Legislativní a správní opatření, politiky, cíle a priority pro prevenci, připravenost a odezvu na havárie, vědeckou činnost a technická opatření ke snížení rizika průmyslových havárií při nebezpečných činnostech, včetně zmírnění jejich účinků přesahujících hranice států;
- b) opatření a havarijní plány na příslušné úrovni týkající se ostatních stran;

- c) programy pro monitorování, plánování, výzkum a vývoj, včetně jejich využívání a kontroly;
- d) opatření přijatá s ohledem na prevenci průmyslových havárií, připravenost a odezvu na ně;
- e) zkušenosti získané v oblasti průmyslových havárií a spolupráce při odezvě na průmyslové havárie mající účinky přesahující hranice států;
- f) vývoj a použití nejlepších dostupných technologií pro lepší ochranu a bezpečnost životního prostředí;
- g) připravenost na mimořádné situace a opatření k odezvě na ně;
- h) metody používané při analýze rizik, včetně kritérií monitorování a hodnocení účinků přesahujících hranice států.

PŘÍLOHA XII

ÚKOLY PRO VZÁJEMNOU POMOC PODLE ČL. 18 ODS. 4

1. Sběr a šíření informací a údajů

- a) Zřízení a využití systému ohlašování průmyslových havárií, který umožňuje poskytování informací o průmyslových haváriích a o odbornících, za účelem možného zapojení těchto odborníků co možná nejdříve do poskytování pomoci.
- b) Zřízení a využití databanky pro příjem, zpracování a šíření nezbytných informací o průmyslových haváriích, včetně jejich účinků, jakož i o použitých opatřeních a jejich účinnosti.
- c) Vypracování a vedení seznamu nebezpečných látek, který obsahuje příslušné údaje o jejich vlastnostech, a informace, jak s nimi zacházet v případě průmyslové havárie.
- d) Zřízení a vedení seznamu odborníků, kteří mohou poskytnout poradenskou pomoc i jiný druh pomoci, pokud jde o prevenci, připravenost a odezvu na průmyslové havárie, včetně opatření k obnově.
- e) Vedení seznamu nebezpečných činností.
- f) Vypracování a vedení seznamu nebezpečných látek uvedených v ustanoveních přílohy I části I.

2. Výzkum, školení a metodologie

- a) Sestavení a poskytování modelů založených na zkušenostech získaných v oblasti průmyslových havárií, jakož i scénářů týkajících se prevence průmyslových havárií, připravenosti a odezvy na ně.
- b) Podpora výcviku a školení, organizace mezinárodních sympozií a podpora spolupráce v oblasti výzkumu a vývoje.

3. Technická pomoc

- a) Poskytování poradenských služeb zaměřených na posílení schopnosti stran uplatňovat opatření týkající se prevence průmyslových havárií, připravenosti a odezvy na ně.
- b) Na žádost strany provedení inspekce jejích nebezpečných činností a poskytnutí pomoci, která jí má umožnit organizovat své vnitrostátní inspekce podle ustanovení této úmluvy.

4. Pomoc v případě havarijní situace

Na žádost strany poskytnutí pomoci, zejména vysláním odborníků na místo průmyslové havárie, kteří jsou pověřeni poskytnout poradenské služby a jiný druh pomoci při odezvě na průmyslové havárie.

PŘÍLOHA XIII

ROZHODČÍ ŘÍZENÍ

1. Navrhující strana nebo strany oznámí sekretariátu, že se strany dohodly předložit spor k rozhodčímu řízení podle čl. 21 odst. 2 této úmluvy. V oznámení se vysvětlí předmět rozhodčího řízení a uvedou se zejména články této úmluvy, jejichž výklad nebo uplatňování jsou předmětem sporu. Sekretariát předá získané informace všem stranám této úmluvy.
2. Rozhodčí soud se skládá ze tří členů. Jak navrhující strana nebo strany, tak ostatní strana nebo strany, jichž se spor týká, jmenují rozhodce, a dva takto jmenovaní rozhodci určí na základě vzájemné dohody třetího rozhodce, který bude předsedou rozhodčího soudu. Tento rozhodce nesmí být státním příslušníkem ani jedné ze stran sporu, nesmí mít své obvyklé místo pobytu na území jedné z těchto stran, nesmí být jimi zaměstnán, ani nesmí mít žádný jiný vztah k věci.
3. Jestliže není předseda rozhodčího soudu určen do dvou měsíců po jmenování druhého rozhodce, určí na žádost kterékoli strany sporu předsedu rozhodčího soudu v průběhu dalších dvou měsíců výkonný tajemník Evropské hospodářské komise.
4. Jestliže některá ze stran sporu nejmenuje rozhodce do dvou měsíců po obdržení žádosti, může o tom druhá strana uvědomit výkonného tajemníka Evropské hospodářské komise, který určí předsedu rozhodčího soudu v průběhu dalších dvou měsíců. Po svém určení požádá předseda rozhodčího soudu stranu, která ještě rozhodce neurčila, aby tak učinila do dvou měsíců. Nevyhoví-li strana této žádosti do uvedené lhůty, oznámí to předseda výkonnému tajemníkovi Evropské hospodářské komise, který provede toto určení během následujících dvou měsíců.
5. Rozhodčí soud rozhoduje v souladu s mezinárodním právem a s ustanoveními této úmluvy.
6. Kterýkoli rozhodčí soud ustavený podle ustanovení této přílohy přijme svůj jednací řád.
7. Rozhodčí soud rozhoduje o procedurálních otázkách i ve věci samé většinou hlasů svých členů.

8. Rozhodčí soud může přijímat veškerá vhodná opatření ke zjištění skutečností.
9. Strany sporu usnadňují práci rozhodčího soudu a s využitím všech dostupných prostředků zejména:
 - a) poskytují rozhodčímu soudu veškeré příslušné dokumenty, vybavení a informace;
 - b) umožňují rozhodčímu soudu, pokud je to nezbytné, předvolání svědků nebo znalců a získání jejich výpovědí.
10. Strany sporu a rozhodci chrání důvěrnost jakékoli informace, kterou jako důvěrnou získaly v průběhu řízení před rozhodčím soudem.
11. Rozhodčí soud může na žádost některé ze stran doporučit prozatímní ochranná opatření.
12. Nedostaví-li se některá ze stran sporu k rozhodčímu soudu nebo nevyjádří-li se k věci, může druhá strana požádat soud, aby v řízení pokračoval a vynesl své konečné rozhodnutí. Nepřítomnost jedné ze stran nebo opomenutí strany vyjádřit se k věci není překážkou řízení.
13. Rozhodčí soud může jednat a rozhodnout o protinárocích, které bezprostředně souvisejí s předmětem sporu.
14. Pokud rozhodčí soud nerozhodne z důvodů daných konkrétními okolnostmi věci jinak, ponese náklady soudního řízení, včetně odměn rozhodců, strany sporu rovným dílem. Soud vede záznamy o všech svých nákladech a předloží o nich stranám sporu závěrečné vyúčtování.
15. Pokud má některá ze stran této úmluvy na předmětu sporu právní zájem a pokud může být rozhodnutím věci dotčena, může se souhlasem soudu do řízení vstoupit.
16. Rozhodčí soud vydá svůj rozhodčí nález do pěti měsíců ode dne svého ustavení, nepovažuje-li za nezbytné prodloužit tuto lhůtu o dobu nepřesahující pět měsíců.
17. Nález rozhodčího soudu musí být odůvodněn. Je konečný a závazný pro všechny strany sporu. Rozhodčí soud předá nález stranám sporu a sekretariátu. Sekretariát postoupí získané informace všem stranám této úmluvy.
18. Spory, které mohou vzniknout mezi stranami ohledně výkladu nebo výkonu nálezu, může předložit kterákoli ze stran rozhodčímu soudu, který tento nález vynesl, nebo v případě, že tomuto soudu nelze tuto věc předložit, jinému soudu ustavenému k tomuto účelu stejným způsobem jako soud původní.